

سرشناسه	:	حبیبیان، مهدی، ۱۳۶۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	عقود سلفیه در فقه امامیه و حقوق ایران/ مولف مهدی حبیبیان.
مشخصات نشر	:	تهران: کتاب رواق اندیشه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۷ص: ۲۱/۵×۱۴/۵سم.
شابک	:	978-600-8076-42-1
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	جنون (فقه)
موضوع	:	Islamic law (Insanity)
موضوع	:	بلاهت -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	:	Folly -- Religious aspects -- Islam
موضوع	:	جنون (حقوق) -- ایران
موضوع	:	Insanity (Law) -- Iran
موضوع	:	معاملات اموال شخصی و منقول (فقه)
موضوع	:	Sales (Islamic law)
موضوع	:	فقه جعفری -- قرن ۱۴
موضوع	:	Islamic law, Ja'fari -- 20th century
رده بندی کنگره	:	۳۶۲۹۷ ۱۳۹۵/۹۸۱۲ ح/۲۶۷
رده بندی دیویی	:	۳۶۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۱۶۴۴۵

عنوان: عقود سلفیه در فقه امامیه و حقوق ایران
مولف: مهدی حبیبیان
ناشر: کتاب رواق اندیشه
صفحه آرای: علی رضا اله دادی
طراح جلد: صبوری
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵
صفاحی و چاپ: مدیران

فهرست

۷	مقدمه
۱۳	باب اول - سفه و سفاهت در لغت:
۲۰	باب دوم - سغه و سفاهت در اصطلاح:
۲۰	الف: واژه سفاهت در قرآن:
۲۱	۱- سیمای منافقین:
۲۴	۲- شایسته ابراهیم (ع):
۲۶	۳- سیمای یوم در:
۲۹	۴- شایسته اد و س:
۳۰	۵- حکم افسانه:
۴۲	۶- جهل و سفاهت:
۴۴	۷- کفار و هود (ع):
۴۶	۸- سفاهت و پیامبری:
۴۸	۹- داستان میقات:
۵۰	۱۰- گفتار شیطان:
۵۲	ب: اسفاهت در احادیث:
۵۳	۱- سیمای سفاهت در نهج البلاغه:
۵۹	۲- سیمای سفیه در کلام معصومین - علیهم السلام -:
۶۶	ج - سفاهت در اصطلاح فقهی:
۶۷	۱- رشد در دیدگاه فقها:
۶۸	۲- آیا فسق موجب سفاهت است؟:
۷۱	۳- تشخیص رشد و زوال سفاهت:
۸۱	۴- سفاهت در کلام فقها:

۹۰	۵- سفیه در قانون مدنی:
۹۵	باب اول: مبحث عقود:
۹۵	۱- دین منطبق با فطرت:
۹۶	۲- احکام شرعی:
۹۷	۳- اقسام حکم شرعی:
۹۸	۴- عقد و اقسام آن:
۱۰۵	باب دوم: احکام سفاهت:
۱۰۵	۱- اثبات و روال سفاهت:
۱۱۵	۲- انواع سفاهت و ولایت بر سفیه:
۱۲۰	۳- حجر سفیه: تصرفات استقلال در اموال خود:
۱۲۵	۴- عدم فرق در رسم نکاح بین زن و مرد:
۱۲۷	۵- ازدواج سفیه:
۱۳۱	۶- حکم ذمه سفیه:
۱۳۲	۷- تصرفات غیر مالی سفیه منجر به مال:
۱۳۳	۸- اعتبار الفاظ صادره از سفیه:
۱۳۷	۹- اختیارات ولی در رابطه با سفیه:
۱۳۷	الف - بطلان اذن ولی به نحو اطلاق:
۱۴۱	ب - ولایت ولی و مراعات مصلحت در اذن و اجازه:
۱۴۳	ج - حکم اذن محدود و موارد خاص:
۱۴۴	د - اجازه ولی بر عقد صادره از طرف سفیه:
۱۵۳	ه - وظیفه ولی پس از اطلاع از عقد سفیه:
۱۵۴	و - اجازه در مواردی که فضولی در آن جریان دارد:
۱۵۵	۱۰- رشد سفیه پس از انشای عقد:
۱۵۸	باب سوم: ضمان دیگران در مورد اموال سفیه:
۱۵۸	۱- وظیفه کسی که مالی را از سفیه در اختیار می گیرد:

۱۵۹	۲- تلف و اتلاف مال سفیه در نزد تحویل گیرنده:
۱۶۱	۳- وکالت سفیه از طرف دیگران در انشای عقد:
۱۶۷	باب چهارم: ضمان سفیه
۱۶۷	وظیفه سفیه در قبال اموال دیگرانی که در اختیار میگیرد:
	۱- حکم تلف و اتلاف اموالی که با سفیه با اذن مالک عالم به وضعیت، آن قبض کرده:
	۲- حکم تلف و اتلاف اموالی که سفیه با اذن مالک جاهل به وضعیت، آن را قبض کرده:
	۲- حکم تلف و اتلاف اموالی که سفیه بدون اذن مالک آن، قبض کرده:
	۴- کم اتلاف و دیعه و غاربه و اجاره توسط سفیه:
۱۸۵	باب پنجم: خصوصه بحث
۱۹۵	تعریف اصطلاحات
۲۰۳	منابع

کتاب «عقود سفیه در فقه امامیه و حقوق ایران» در نظر دارد موضوع خود را که نوعی پیوند اجتماعی و مسأله‌ای فقهی است مورد مطالعه قرار داد. در این اساس، تعریف واضح و روشنی از سفاهت را در جنبه‌های لغوی و اصطلاحی آن بدست آورد، همچنین اختیارات سفیه را در امور مالی و امریکه به آن می‌شود و نحوه تصرفاتش را بیان نماید و احکام شرعی شخص سفیه را در دگرگان رادر امور مالی و امور غیر مالی که منجر به امور مالی می‌شود کاملاً مشخص و از همدیگر تمایز کند.

این نوشتار جهت رسیدن به اهداف فوق الذکر در نظر دارد با مراجعه به آیات قرآن کریم و تفاسیر آنها و احادیث معصومین (ع) و منابع معتبر فقهی شیعه به مفهوم واقعی سفیه و سفاهت و احکام موجود آن در فقه شیعه رسیده و آنها را کاملاً واضح و به طور کامل بیان نماید.

با توجه به اینکه این موضوع را می‌توان از موضوعات مندرج به جامعه دانست اما متأسفانه تاکنون تحقیق جامعی با این سیر صورت نگرفته است و آنچه پیرامون این مسئله در کتب فقهی مطرح شده، مطالب و احکامی به صورت بسیار کلی و غیر منسجم و بعضاً غیر استدلالی می‌باشد. این بررسی در نظر دارد به وجه خاص و فقط در باب معاملات سفیه به سفاهت نظر نماید.

لازمه شکوفا شدن انسان در جامعه، برقرار نمودن ارتباط با هموعان خویش می‌باشد، و این ارتباط با هموعان در ابعاد مختلفی تجلی پیدا می‌کند. یک مورد از این ابعاد عقود و پیمانهایی هستند که انسانها با همدیگر می‌بندند، لذا اگر این عقود از قوانین و نظم و انضباط خاصی روی نمایند، آن اثر ویژه خود را در جهت نیل به اهداف ارتباطات اجتماعی خواهند گذاشت، همانطوریکه بیان گردید پیرامون این موضوع تاکنون پژوهش مستقل صورت نگرفته است، و در نوشته‌های پراکنده نیز از تمام جوانب آن پرداخته اند که فرق اصلی این نوشتار در همین خصوصیت است. لذا ما برآن هستیم که موضوع خود را صریح و واضح در یک مجموعه جمع آورنده نام و عنوان یک مسأله قابل طرح که دارای تاثیر زیادی در جامعه و قوانین سودمندی است، از آن رفع ابهام کنیم.

در این نوشتار بر آن هستیم که اثرات عقود سفیه را در فقه امامیه و حقوق ایران مورد بررسی قرار دهیم، و در این میان قصد داریم مفهوم سفاقت و احکام عقود سفیه را در فقه شیعه براساس برداشته و استدلال بررسی نمایم، و لذا در این کتاب، جهت رسیدن به اهداف نهایی، مراحل را در نظر گرفته ایم و موضوع را به دو بخش کلی تقسیم کرده ایم.

الف: در فصل اول که در طی دو باب مطرح خواهد شد، نخست به بررسی واژه «سفه و سفاقت» از دیدگاه لغویون، خواهیم پرداخت و در

مرحله دوم به بررسی این واژه در اصطلاح- قرآن، حدیث و فقه- می‌پردازیم.

ب: در فصل دوم که شامل چهار باب خواهد بود، به بررسی مفهوم عقد و انواع عقد خواهیم پرداخت و دیدگاه فقها شیعه و برخی از حقوقدانان را نسبت به احکام عقود سفیه، و وجه دلایل آنها را بیان خواهیم کرد، امید داریم در بیان بهائیم با طی این مراحل جلوه‌ای از احکام شریعت مقدس اسلام را در سیطره نفوذ مدنی که باعث ثبوت و پایداری جامعه می‌گردد، نمودار نمایم.